

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 19. januára 2023 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Biocídne výrobky – Nariadenie (EÚ) č. 528/2012 – Článok 72 – Voľný pohyb tovaru – Článok 34 ZFEÚ – Možnosť členských štátov prijať obmedzujúce opatrenia v oblasti obchodných praktík a reklamy – Podmienky predaja, ktoré nespádajú do pôsobnosti článku 34 ZFEÚ – Odôvodnenie – Článok 36 ZFEÚ – Cieľ spočívajúci v ochrane zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia – Proporcionalita“

Vo veci C-147/21,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) z 5. marca 2021 a doručený Súdnemu dvoru 8. marca 2021, ktorý súvisí s konaním:

Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF),

Florame,

Hyteck Aroma-Zone,

Laboratoires Gilbert,

Laboratoire Léa Nature,

Laboratoires Oméga Pharma France,

Pierre Fabre Médicament,

Pranarom France,

Puressentiel France

proti

Ministre de la Transition écologique,

Premier ministre,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

* Jazyk konania: francúzština.

v zložení: predsedníčka tretej komory K. Jürimäe, sudcovia M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen a M. Gavalec (spravodajca),

generálny advokát: N. Emiliou,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. marca 2022,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF), Florame, Hyteck Aroma-Zone, Laboratoires Gilbert, Laboratoire Léa Nature, Laboratoires Oméga Pharma France, Pierre Fabre Médicament, Pranarom France a PuresSENTIEL France, v zastúpení: A. Bost, V. Lehmann a M. Ragot, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: G. Bain a T. Stéhelin, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a M. A. M. de Ree, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: R. Lindenthal a F. Thiran, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 2. júna 2022,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní (Ú. v. EÚ L 167, 2012, s. 1), zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 334/2014 z 11. marca 2014 (Ú. v. EÚ L 103, 2014, s. 22) (ďalej len „nariadenie č. 528/2012“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF) a ôsmimi spoločnosťami pôsobiacimi v odvetví esenciálnych olejov na jednej strane a Ministre de la Transition écologique (ministerka pre ekologickú transformáciu, Francúzsko) a Premier ministre (predseda vlády, Francúzsko) na druhej strane vo veci žaloby o neplatnosť jednak décret n° 2019-642, du 26 juin 2019, relatif aux pratiques commerciales prohibées pour certaines catégories de produits biocides (vyhláška č. 2019-642 z 26. júna 2019 o zakázaných obchodných praktikách v prípade určitých kategórií biocídnych výrobkov) (JORF z 27. júna 2019, s. 10), a jednak décret n° 2019-643, du 26 juin 2019, relatif à la publicité commerciale pour certaines catégories de produits biocides (vyhláška č. 2019-643 z 26. júna 2019 o komerčnej reklame na určité kategórie biocídnych výrobkov) (JORF z 27. júna 2019, s. 11).

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 1 až 3, 6, 28 a 31 nariadenia č. 528/2012 stanovujú:

- „(1) Biocídne výrobky sú potrebné na ochranu proti organizmom, ktoré sú škodlivé pre zdravie ľudí alebo zvierat, a na ochranu proti organizmom, ktoré zapríčiňujú poškodenie prírodných alebo vyrobených materiálov. Biocídne výrobky však môžu vzhľadom na svoje vnútorné vlastnosti a s nimi súvisiaci spôsob použitia predstavovať riziko pre ľudí, zvieratá a životné prostredie.
- (2) Biocídne výrobky by sa nemali sprístupňovať na trhu ani používať, ak nie sú autorizované v súlade s týmto nariadením. Ošetrené výrobky by sa nemali uvádzať na trh, ak nie sú všetky účinné látky obsiahnuté v biocídnych výrobkoch, ktorými boli ošetrené alebo ktoré sú ich súčasťou, schválené v súlade s týmto nariadením.
- (3) Účelom tohto nariadenia je zlepšiť voľný pohyb biocídnych výrobkov v Únii, pričom sa zabezpečí vysoká úroveň ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia. Osobitná pozornosť by sa mala venovať zraniteľným skupinám, akými sú tehotné ženy a deti. Toto nariadenie by malo vychádzať zo zásady predbežnej opatrnosti, aby sa zaistilo, že výroba účinných látok a biocídnych výrobkov a ich sprístupňovanie na trhu nevyvolá škodlivé účinky na zdravie ľudí alebo zvierat alebo neprijateľné účinky na životné prostredie. Mali by sa stanoviť pravidlá schvaľovania účinných látok a sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania vrátane pravidiel vzájomného uznávania autorizácií, ako aj pravidiel paralelného obchodu, aby sa v čo najväčšej miere odstránili prekážky obchodu s biocídnymi výrobkami.
- ...
- (6) Z hľadiska hlavných zmien, ktoré by sa mali uskutočniť v platných pravidlách, je nariadenie vhodným právnym nástrojom, ktorým sa nahradí smernica 98/8/ES [Európskeho parlamentu a Rady zo 16. februára 1998 o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh (Ú. v. EŠ L 123, 1998, s. 1; Mim. vyd. 03/023, s. 3)] s cieľom ustanoviť jasné, podrobné a priamo uplatniteľné pravidlá. Nariadenie je okrem toho zárukou, že právne požiadavky sa budú v celej Únii vykonávať v rovnakom čase a harmonizovaným spôsobom.
- ...
- (28) Na zabezpečenie toho, aby sa na trhu sprístupňovali len biocídne výrobky, ktoré sú v súlade s relevantnými ustanoveniami tohto nariadenia, by sa na biocídne výrobky mala vzťahovať buď autorizácia príslušných orgánov na sprístupňovanie na trhu a používanie na území členského štátu alebo jeho časti, alebo autorizácia Komisie na sprístupňovanie na trhu a používanie v Únii.
- ...
- (31) Je potrebné ustanoviť spoločné zásady hodnotenia a autorizácie biocídnych výrobkov, aby sa zabezpečil harmonizovaný prístup príslušných orgánov.“

4 Článok 1 tohto nariadenia, nazvaný „Účel a predmet úpravy“, stanovuje:

„1. Účelom tohto nariadenia je zlepšiť fungovanie vnútorného trhu harmonizáciou pravidiel sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania, ako aj zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia. Ustanovenia tohto nariadenia vychádzajú zo zásady predbežnej opatrnosti, ktorej cieľom je zabezpečiť ochranu zdravia ľudí, zdravia zvierat a životného prostredia. Osobitná pozornosť by sa mala venovať ochrane zraniteľných skupín.

2. Týmto nariadením sa ustanovujú pravidlá:

- a) zostavenia zoznamu účinných látok, ktoré sa môžu používať v biocídnych výrobkoch, na úrovni Únie;
- b) autorizácie biocídnych výrobkov;
- c) vzájomného uznávania autorizácií v Únii;
- d) sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania v jednom alebo vo viacerých členských štátoch alebo v Únii;
- e) uvádzania ošetrených výrobkov na trh.“

5 Článok 2 uvedeného nariadenia, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, stanovuje:

„1. Toto nariadenie sa vzťahuje na biocídne výrobky a ošetrené výrobky. Zoznam typov biocídnych výrobkov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, a ich opis sa uvádza v prílohe V.

...

3. Pokiaľ sa v ktoromkoľvek ustanovení tohto nariadenia alebo iného právneho predpisu Únie neuvádza výslovne opak, toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté tieto nástroje:

...

k) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/114/ES z 12. decembra 2006 o klamlivej a porovnávacej reklame [(Ú. v. EÚ L 376, 2006, s. 21)];

...

m) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí[, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 2008, s. 1)];

...“

6 Podľa článku 3 toho istého nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“:

„1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

i) ‚sprístupnenie na trhu‘ je akékoľvek dodanie biocídneho výrobku alebo ošetrovaného výrobku v rámci obchodnej činnosti na distribúciu alebo používanie, či už za úhradu alebo bezplatne;

j) ‚uviedenie na trh‘ je prvé sprístupnenie biocídneho výrobku alebo ošetrovaného výrobku na trhu;

k) ‚používanie‘ sú všetky činnosti uskutočňované s biocídnym výrobkom vrátane skladovania, manipulácie, miešania a aplikácie, s výnimkou akejkoľvek takejto činnosti, ktorá sa vykonáva s cieľom vyviezť biocídny výrobok alebo ošetrovaný výrobok mimo Únie;

...

y) ‚reklama‘ je spôsob podpory predaja alebo používania biocídnych výrobkov prostredníctvom tlačенých, elektronických alebo iných médií;

...“

7 V kapitole IV nariadenia č. 528/2012 s názvom „Všeobecné zásady autorizácie biocídnych výrobkov“ sa nachádza článok 17, nazvaný „Sprístupňovanie biocídnych výrobkov na trhu a ich používanie“, ktorý znie:

„1. Biocídne výrobky sa nesprístupňujú na trhu ani sa na ňom nepoužívajú, ak nie sú autorizované v súlade s týmto nariadením.

...

5. Biocídne výrobky sa používajú v súlade s podmienkami autorizácie ustanovenými v súlade s článkom 22 ods. 1 a požiadavkami na označovanie a balenie ustanovenými v článku 69.

Náležité používanie zahŕňa racionálne uplatňovanie vhodnej kombinácie fyzikálnych, biologických, chemických alebo iných opatrení, čím sa používanie biocídnych výrobkov obmedzuje na nevyhnutné minimum a prijímajú sa primerané preventívne opatrenia.

Členské štáty prijmu opatrenia potrebné na zabezpečenie primeraného informovania verejnosti o prínosoch a rizikách spojených s biocídnymi výrobkami a o možnostiach minimalizácie ich používania.

...“

8 Článok 18 tohto nariadenia s názvom „Opatrenia udržateľného používania biocídnych výrobkov“ stanovuje:

„Do 18. júla 2015 Komisia predloží na základe skúseností z uplatňovania tohto nariadenia Európskemu parlamentu a Rade správu o tom, ako toto nariadenie prispieva k udržateľnému používaniu biocídnych výrobkov, vrátane potreby zaviesť dodatočné opatrenia najmä pre profesionálnych používateľov s cieľom znížiť riziko, ktoré predstavujú biocídne výrobky pre zdravie ľudí, zdravie zvierat a životné prostredie. Táto správa okrem iného posúdi:

- a) podporu najlepšieho postupu ako prostriedku na obmedzovanie používania biocídnych výrobkov na minimum;
- b) najúčinnější pristupy na monitorovanie používania biocídnych výrobkov;
- c) vývoj a uplatňovanie zásad integrovanej ochrany proti škodcom s ohľadom na použitie biocídnych výrobkov;
- d) riziká, ktoré predstavuje použitie biocídnych výrobkov v citlivých oblastiach, ako sú školy, pracoviská, materské školy, verejné priestory, centrá geriatrickej starostlivosti alebo v blízkosti povrchových alebo podzemných vôd a či sú potrebné ďalšie opatrenia na riešenie takýchto rizík;
- e) úlohu, ktorú by v udržateľnom používaní biocídnych výrobkov mohla hrať zdokonalená prevádzka zariadení na aplikáciu.

Na základe tejto správy Komisia prípadne predloží návrh na prijatie v súlade s riadnym legislatívnym postupom.“

9 Podľa článku 19 uvedeného nariadenia s názvom „Podmienky udelenia autorizácie“:

„1. Biocídny výrobok, ktorý nie je spôsobilý na použitie zjednodušeného postupu autorizácie podľa článku 25, sa autorizuje, len ak sú splnené tieto podmienky:

- a) účinné látky sú zahrnuté do prílohy I alebo sú schválené pre príslušný typ výrobku a sú splnené všetky podmienky stanovené pre tieto účinné látky;
- b) podľa všeobecných zásad hodnotenia dokumentácie pre biocídne výrobky ustanovených v prílohe VI sa zistilo, že biocídny výrobok, pokiaľ sa používa ako autorizovaný výrobok a so zreteľom na faktory uvedené v odseku 2 tohto článku, spĺňa tieto kritériá:
 - i) biocídny výrobok je dostatočne účinný;
 - ii) biocídny výrobok nemá žiadne neprijateľné účinky na cieľové organizmy, najmä nespôsobuje neprijateľnú rezistenciu alebo krížovú rezistenciu ani zbytočné utrpenie a bolesť pre stavovce;
 - iii) biocídny výrobok nemá sám osebe ani v dôsledku svojich rezíduí bezprostredné ani oneskorené neprijateľné účinky na zdravie ľudí vrátane zraniteľných skupín alebo zdravie zvierat, či už priamo alebo prostredníctvom pitnej vody, potravy, krmiva, ovzdušia alebo iných nepriamych účinkov;
 - iv) biocídny výrobok nemá sám [osebe] ani v dôsledku svojich rezíduí neprijateľné účinky na životné prostredie...“

- 10 Článok 20 toho istého nariadenia, nazvaný „Požiadavky na žiadosti o autorizáciu“, v odseku 1 stanovuje:

„Žiadateľ o autorizáciu predkladá spoločne so žiadosťou tieto dokumenty:

- a) v prípade biocídnych výrobkov, ktoré nespĺňajú podmienky stanovené v článku 25:
- i) dokumentáciu pre biocídny výrobok spĺňajúci požiadavky uvedené v prílohe III alebo písomné povolenie na prístup k nej;
 - ii) zhrnutie charakteristík biocídneho výrobku, ktorý obsahuje informácie uvedené v článku 22 ods. 2 písm. a), b) a e) až q);
 - iii) dokumentáciu k biocídnemu výrobku alebo písomné povolenie na prístup k informáciám o biocídnom výrobku, ktoré spĺňajú požiadavky uvedené v prílohe II pre každú účinnú látku v biocídnom výrobku;
- b) v prípade biocídnych výrobkov, o ktorých žiadateľ usúdi, že spĺňajú podmienky stanovené v článku 25:
- i) zhrnutie charakteristík biocídneho výrobku uvedené v písmene a) bode ii) tohto odseku;
 - ii) údaje o účinnosti a
 - iii) akékoľvek iné relevantné informácie, ktoré podporia záver, že biocídny výrobok spĺňa podmienky stanovené v článku 25.

- 11 Kapitola V nariadenia č. 528/2012 s názvom „Zjednodušený postup autorizácie“ obsahuje články 25 až 28, ktoré stanovujú postup autorizácie uplatniteľný na biocídne výrobky spĺňajúce určité podmienky.

- 12 V kapitole XIII tohto nariadenia s názvom „Ošetrované výrobky“ sa nachádza článok 58, nazvaný „Uvádzanie ošetrovaných výrobkov na trh“, ktorý v odseku 2 stanovuje:

„Ošetrovaný výrobok sa neuvádza na trh, pokiaľ nie sú všetky účinné látky v biocídnych výrobkoch, ktorými bol ošetrovaný alebo ktoré sú jeho súčasťou, zaradené do zoznamu vypracovaného v súlade s článkom 9 ods. 2 pre príslušné typy výrobkov a použitie alebo do prílohy I a nie sú splnené všetky podmienky alebo obmedzenia stanovené v tomto zozname alebo tejto prílohe.“

- 13 Kapitola XV uvedeného nariadenia s názvom „Informácie a oznamovanie“ obsahuje oddiel 2, nazvaný „Informácie o biocídnych výrobkoch“, ktorý obsahuje články 69 až 73 toho istého nariadenia. Článok 69 s názvom „Klasifikácia, balenie a označovanie biocídnych výrobkov“ stanovuje:

„1. Držitelia autorizácií zabezpečia, aby sa biocídne výrobky klasifikovali, balili a označovali v súlade so schváleným zhrnutím charakteristík biocídneho výrobku, najmä výstražnými a bezpečnostnými upozorneniami, ako sa uvádza v článku 22 ods. 2 písm. i) a so smernicou 1999/45/ES [Európskeho parlamentu a Rady z 31. mája 1999 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o klasifikácii, balení a označovaní nebezpečných prípravkov (Ú. v. ES L 200, 1999, s. 1; Mim. vyd. 13/024, s. 109)], a v prípade potreby v súlade s nariadením [č. 1272/2008].

Okrem toho sa výrobky, ktoré by mohli byť omylom považované za potraviny, vrátane nápojov alebo krmív balia tak, aby sa pravdepodobnosť takéhoto omylu minimalizovala. V prípade, že sú dostupné širokej verejnosti, musia obsahovať zložky, ktoré odrádzajú od ich konzumácie, a najmä nesmú byť príťažlivé pre deti.

2. Držitelia autorizácií okrem uplatňovania odseku 1 zabezpečia, aby etikety neboli zavádzajúce, pokiaľ ide o riziká vyplývajúce z výrobku pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo pre životné prostredie, alebo pokiaľ ide o jeho účinnosť, a v žiadnom prípade na nich nesmie byť označenie ‚biocídny výrobok s nízkym rizikom‘, ‚netoxický‘, ‚neškodný‘, ‚prírodný‘, ‚šetrný k životnému prostrediu‘, ‚šetrný k zvieratám‘ alebo podobné označenia. Okrem toho musia byť na etikete jasne a nezmazateľne vyznačené tieto informácie:

...

f) účel použitia, na ktorý je biocídny výrobok autorizovaný;

g) návod na použitie, frekvencia aplikácie a dávkovanie vyjadrené v metrických jednotkách takým spôsobom, ktorý je pre používateľov užitočný a zrozumiteľný, pre každé použitie uvedené v podmienkach autorizácie;

...

i) nápis ‚Pred použitím si prečítajte priložený návod na použitie‘, ak je k výrobku priložený sprievodný leták, a v príslušných prípadoch upozornenia určené zraniteľným skupinám;

...

m) v prípade potreby kategórie používateľov, na ktoré sa obmedzuje použitie biocídneho výrobku;

n) v prípade potreby informácie o akomkoľvek osobitnom nebezpečenstve pre životné prostredie, najmä pokiaľ ide o ochranu ne cieľových organizmov a zabránenie kontaminácii vôd;

...

3. Členské štáty môžu vyžadovať:

a) predloženie modelov alebo návrhov balenia, označenia a sprievodných letákov;

b) aby sa biocídne výrobky sprístupňované na trhu na ich územiach označovali v ich úradnom jazyku alebo jazykoch.“

14 Kapitola XV nariadenia č. 528/2012 obsahuje aj článok 72 s názvom „Reklama“, ktorý znie:

„1. Každá reklama biocídnych výrobkov okrem toho, že je v súlade s nariadením [č. 1272/2008], musí obsahovať vety: ‚Používajte biocídy bezpečným spôsobom. Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o výrobku.‘ Tieto vety musia byť jasne odlíšené od ostatných častí reklamy a čitateľné.

2. Zadávatelia reklamy môžu nahradiť slovo ‚biocídy‘ v predpísaných vetách jasným odkazom na typ výrobku, ktorý je predmetom reklamy.

3. V reklamách na biocídne výrobky sa výrobok nesmie prezentovať spôsobom, ktorý je zavádzajúci, pokiaľ ide o riziká vyplývajúce z výrobku pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo pre životné prostredie alebo pokiaľ ide o jeho účinnosť. Za žiadnych okolností sa v reklame na

biocídny výrobok neuvádza označenie ‚biocídny výrobok s nízkym rizikom‘, ‚netoxický‘, ‚neškodný‘, ‚prírodný‘, ‚šetrný k životnému prostrediu‘, ‚šetrný k zvieratám‘ ani žiadne iné podobné označenie.“

- 15 Príloha V tohto nariadenia, nazvaná „Typy biocídnych výrobkov a ich opisy, ako sa uvádza v článku 2 ods. 1“, stanovuje:

„Hlavná skupina 1: Dezinfekčné prostriedky

...

Výrobky typu 2: Dezinfekčné prostriedky a algicídy, ktoré nie sú určené na priamu aplikáciu na ľudí alebo zvieratá

...

Výrobky typu 4: Oblasť potravín a krmív

...

Hlavná skupina 3: Ochrana proti škodcom

Výrobky typu 14: Rodenticídy

...

Výrobky typu 18: Insekticídy, akaricídy a výrobky na ochranu proti iným článkonožcom

...“

Francúzske právo

- 16 Článok 522-5-3 code de l'environnement (Zákonník o životnom prostredí) stanovuje:

„Zakazuje sa akákoľvek komerčná reklama na určité kategórie biocídnych výrobkov špecifikovaných v nariadení [č. 528/2012].

Odchylné od prvého odseku tohto článku je reklama zameraná na profesionálnych používateľov povolená na miestach distribúcie biocídnych výrobkov týmto používateľom a v publikáciách, ktoré sú im určené.

Vyhláškou Conseil d'État [Štátna rada] sa v závislosti od rizík na ľudské zdravie a životné prostredie vymedzia kategórie dotknutých výrobkov, ako aj podmienky, za ktorých môžu byť reklamy prezentované. Tieto reklamy musia obsahovať správne používanie a aplikáciu výrobkov, aby sa tým chránilo zdravie ľudí a zvierat, ako aj životné prostredie, a zároveň možné riziká pre zdravie ľudí a zvierat, ako aj pre životné prostredie.“

- 17 Článok L. 522-18 tohto zákonníka stanovuje:

„Pri predaji biocídnych výrobkov definovaných v článku L. 522-1 sú zakázané zľavy, zníženia cien, rabaty, rozlišovanie všeobecných a osobitných podmienok predaja v zmysle článku L. 441-1 code de commerce [Obchodný zákonník] alebo poskytovanie kusov zdarma a akékoľvek rovnocenné praktiky. Všetky obchodné praktiky, ktorých cieľom je priamo alebo nepriamo obísť tento zákaz poskytovaním

zliav, znižovaním cien alebo rabatmi na iný sortiment výrobkov, ktoré sú spojené s nákupom uvedených výrobkov, sú zakázané.

Vyhláška Conseil d'Etat [Štátna rada] vymedzí kategórie dotknutých výrobkov na základe rizík pre ľudské zdravie a životné prostredie.“

- 18 Článok R. 522-16-1 uvedeného zákonníka, zavedený vyhláškou č. 2019-662 z 26. júna 2019 prijatou na základe článku L. 522-18 Zákonníka o životnom prostredí, stanovuje:

„Kategórie výrobkov uvedené v článku L. 522-18, pri ktorých sú zakázané určité obchodné praktiky, sú výrobky typov 14 a 18 definované nariadením [č. 528/2012].

Tieto ustanovenia sa nevzťahujú na biocídne výrobky, na ktoré sa vzťahuje zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 toho istého nariadenia.“

- 19 Podľa článku R. 522-16-2 toho istého zákonníka, zavedeného vyhláškou č. 2019-643 z 26. júna 2019 prijatou na základe článku L. 522-5-3 Zákonníka o životnom prostredí:

„I.- Kategórie biocídnych výrobkov uvedené v článku L. 522-5-3, pre ktoré je zakázaná komerčná reklama zameraná na širokú verejnosť, sú tieto:

1° Výrobky typov 14 a 18, ktoré sú vymedzené nariadením [č. 528/2012];

2° Výrobky typov 2 a 4, ktoré sú vymedzené tým istým nariadením a klasifikované podľa ustanovení nariadenia [č. 1272/2008] ako nebezpečné pre vodné prostredie v kategórii 1: akútna toxicita kategórie 1 (H 400) a chronická toxicita kategórie 1 (H 410).

II.- V prípade výrobkov uvedených v odseku I akákoľvek reklama zameraná na odborníkov musí spĺňať ustanovenia článku 72 nariadenia [č. 528/2012] uvedené v bode 1° odseku I. Okrem toho sa v takejto reklame jasne a čitateľne uvedú tieto údaje:

1° Tieto dve vety: ‚Pred každým použitím sa ubezpečte, že použitie tohto výrobku je absolútne nevyhnutné, a to predovšetkým na miestach prístupných širokej verejnosti. Vždy, keď je to možné, uprednostnite alternatívne metódy a výrobky, ktoré predstavujú najnižšie riziko pre zdravie ľudí a zvierat, ako aj pre životné prostredie.‘

2° Údaj o type biocídneho výrobku, do ktorého je výrobok zaradený, podľa špecifikácie uvedenej v prílohe V nariadenia [č. 528/2012].

III.- Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na biocídne výrobky, pri ktorých je možné použiť zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 nariadenia [č. 528/2012].“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 20 Žalobcovia vo veci samej podali prostredníctvom dvoch návrhov na Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) žaloby z dôvodu prekročenia právomoci, ktorými sa domáhali zrušenia jednak vyhlášky č. 2019-642 z 26. júna 2019 a jednak vyhlášky č. 2019-643 z 26. júna 2019. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že týmito vyhláškami boli vložené ustanovenia nachádzajúce sa v článkoch R. 522-16-1 a R. 522-16-2 Zákonníka o životnom prostredí, ktoré predstavujú vykonávacie ustanovenia k článkom L. 522-18 a L. 522-5-3.

- 21 Žalobcovia vo veci samej najmä tvrdili, že tieto vyhlášky nemajú právny základ, keďže boli prijaté v rozpore s nariadením č. 528/2012.
- 22 Podľa vnútroštátneho súdu toto nariadenie neobsahuje nijaké ustanovenie, ktoré by členskému štátu umožňovalo alebo zakazovalo prijať také obmedzujúce opatrenia, aké sú uvedené v článkoch L. 522-18 a L. 522-5-3 Zákonníka o životnom prostredí. Vzniká preto otázka, či je možné prijať také opatrenia, ktoré nie sú stanovené v uvedenom nariadení, bez toho, aby došlo k jeho porušeniu. V tejto súvislosti vnútroštátny súd zdôrazňuje, že legislatívne ustanovenia, na základe ktorých boli prijaté vyhlášky uvedené v bode 20 tohto rozsudku, majú za cieľ zabrániť nepríjemným následkom, ktoré predstavuje nadmerné používanie niektorých biocídnych výrobkov pre verejné zdravie a životné prostredie. Je pravda, že tento cieľ nie je v rozpore s cieľmi sledovanými nariadením č. 528/2012. Zákazy stanovené týmito legislatívnymi ustanoveniami však zasahujú do rámca uvádzania biocídnych výrobkov na trh, ktorý má toto nariadenie za cieľ harmonizovať na úrovni Únie, a to bez toho, aby toto nariadenie odkazovalo na prijatie vykonávacích predpisov členskými štátmi, a bez toho, aby boli takéto predpisy potrebné na zabezpečenie plnej účinnosti uvedeného nariadenia.
- 23 Za týchto podmienok Conseil d'État (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Bráni nariadenie [č. 528/2012] tomu, aby členský štát prijal v záujme verejného zdravia a životného prostredia také reštriktívne pravidlá v oblasti obchodných praktík a reklamy, aké stanovujú články L. 522-18 a L. 522-5-3 Zákonníka o životnom prostredí? Prípadne za akých podmienok môže členský štát takéto opatrenia prijať?“

O prejudiciálnej otázke

- 24 Na úvod treba pripomenúť, že v rámci postupu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, zakotveného v článku 267 ZFEÚ, prislúcha Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť spor, ktorý prejednáva. Z tohto pohľadu Súdnemu dvoru prislúcha v prípade potreby nielen preformulovať otázku, ktorá mu bola predložená, ale tiež zohľadniť právne predpisy Únie, na ktoré sa vnútroštátny súd v znení svojej otázky neodvolával (rozsudok zo 16. mája 2019, Plessers, C-509/17, EU:C:2019:424, bod 32 a citovaná judikatúra).
- 25 V prejednávanej veci sa Súdnemu dvoru predkladá všeobecne otázka týkajúca sa výkladu nariadenia č. 528/2012 s cieľom určiť, či sa právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, týka oblasti harmonizovanej ustanoveniami tohto nariadenia, a prípadne, či uvedené nariadenie bráni tejto právnej úprave.
- 26 Z tohto dôvodu treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že pokiaľ bola určitá oblasť predmetom úplnej harmonizácie na úrovni Únie, každé vnútroštátne opatrenie, ktoré sa jej týka, sa musí posudzovať s ohľadom na ustanovenia tohto harmonizačného opatrenia, a nie s ohľadom na primárne právo (rozsudok z 24. februára 2022, Viva Telecom Bulgaria, C-257/20, EU:C:2022:125, bod 45 a citovaná judikatúra).

- 27 Otázkou položenú vnútroštátnym súdom treba teda chápať tak, že sa týka v prvom rade výkladu tohto nariadenia a následne v prípade, že by toto nariadenie nevykonalo úplnú harmonizáciu, výkladu ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa voľného pohybu tovaru, a to konkrétne článkov 34 a 36 ZFEÚ.
- 28 Preto s cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď na účely vyriešenia sporu, ktorý prejednáva, treba vychádzať z toho, že svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa nariadenie č. 528/2012 a prípadne články 34 a 36 ZFEÚ majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave:
- ktorá zakazuje určité obchodné praktiky, ako sú zľavy, zníženie cien, rabaty, rozlišovanie všeobecných a osobitných podmienok predaja, poskytovanie vzoriek zdarma alebo akékoľvek rovnocenné praktiky, týkajúce sa biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 14 a 18 zahrnuté do skupiny 3 týchto typov výrobkov, ktoré sú uvedené v prílohe V tohto nariadenia (ďalej len „biocídne výrobky patriace medzi výrobky typov 14 a 18“);
 - ktorá vyžaduje uvedenie označenia v reklame určenej odborníkom v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4 zahrnuté do skupiny 1 týchto typov výrobkov, ktoré sú uvedené v prílohe V nariadenia č. 528/2012 (ďalej len „biocídne výrobky patriace medzi výrobky typov 2 a 4“), ako aj výrobky typov 14 a 18, a
 - ktorá zakazuje reklamu určenú širokej verejnosti v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18.

O zákaze určitých obchodných praktík

- 29 Na úvod treba pripomenúť, že obchodné praktiky zakázané článkom L. 522-18 Zákonníka o životnom prostredí tvoria zľavy, zníženie cien, rabaty, rozlišovanie všeobecných a osobitných podmienok predaja, poskytovanie vzoriek zdarma alebo akékoľvek rovnocenné praktiky, ktoré sa týkajú biocídnych výrobkov.
- 30 Z informácií uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že články L. 522-18 a R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí sa netýkajú podmienok, ktoré musia spĺňať biocídne výrobky patriace medzi výrobky typov 14 a 18, aby mohli získať povolenie na uvedenie na trh, ale stanovujú zákaz určitých obchodných praktík pri predaji týchto výrobkov, takže upravujú iba podmienky predaja uvedených výrobkov.
- 31 V prvom rade treba uviesť, že účelom nariadenia č. 528/2012 v súlade s jeho článkom 1 ods. 1 je zlepšiť fungovanie vnútorného trhu harmonizáciou pravidiel sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania, ako aj zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia. Na tento účel článok 1 ods. 2 písm. d) tohto nariadenia uvádza, že toto nariadenie stanovuje pravidlá týkajúce sa sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania v jednom alebo vo viacerých členských štátoch alebo v Únii.
- 32 Článok 3 ods. 1 písm. i) nariadenia č. 528/2012 definuje sprístupnenie na trhu ako akékoľvek dodanie biocídneho výrobku alebo ošetrovaného výrobku v rámci obchodnej činnosti na distribúciu alebo používanie, či už za úhradu alebo bezplatne, zatiaľ čo používanie je definované v článku 3 ods. 1 písm. k) ako všetky činnosti uskutočňované s biocídnym výrobkom vrátane skladovania, manipulácie, miešania a aplikácie, s výnimkou akejkoľvek takejto činnosti, ktorá sa vykonáva s cieľom vyviezť biocídny výrobok alebo ošetrovaný výrobok mimo Únie.

- 33 Z toho vyplýva, že pravidlá uvedeného nariadenia týkajúce sa sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania sú dostatočne široké na to, aby pokryli obchodné praktiky spojené s predajom týchto výrobkov. Treba však konštatovať, podobne ako uviedol generálny advokát v bodoch 28 až 30 svojich návrhov, že toto nariadenie neobsahuje žiadne ustanovenie, ktorého cieľom by bolo harmonizovať pravidlá upravujúce takéto praktiky. Okrem toho, ako vyplýva zo znenia článkov 17, 19 a 20 nariadenia č. 528/2012 v spojení s jeho odôvodneniami 2, 3, 28 a 31, cieľom tohto nariadenia je zaviesť režim predchádzajúcej autorizácie umožňujúci sprístupnenie biocídnych výrobkov na trhu, ako aj stanoviť spoločné zásady hodnotenia žiadostí o autorizáciu týchto výrobkov bez toho, aby harmonizovalo všetky aspekty predaja uvedených výrobkov.
- 34 Preto treba konštatovať, že cieľom nariadenia č. 528/2012 nie je harmonizácia takých pravidiel týkajúcich sa obchodných praktík spojených s predajom biocídnych výrobkov, akými sú pravidlá nachádzajúce sa v článkoch L. 522-18 a R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí.
- 35 Z toho vyplýva, že toto nariadenie nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá zakazuje určité obchodné praktiky pri predaji takých biocídnych výrobkov, akými sú biocídne výrobky patriace medzi výrobky typov 14 a 18.
- 36 V druhom rade s cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď treba vzhľadom na to, čo bolo pripomenuté v bode 27 tohto rozsudku, určiť, či článok 34 ZFEÚ bráni takejto vnútroštátnej právnej úprave.
- 37 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že každé opatrenie členského štátu, ktoré môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne brániť obchodu v rámci Únie, sa má považovať za opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenia v zmysle tohto ustanovenia (rozsudky z 11. júla 1974, Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, bod 5, a z 3. júla 2019, Delfarma, C-387/18, EU:C:2019:556, bod 20, ako aj citovaná judikatúra).
- 38 Vnútroštátne ustanovenia obmedzujúce alebo zakazujúce určité spôsoby predaja však nie sú spôsobilé priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne narušiť obchod medzi členskými štátmi v zmysle tejto judikatúry, ak sa tieto ustanovenia na jednej strane týkajú všetkých dotknutých hospodárskych subjektov vykonávajúcich svoju činnosť na vnútroštátnom území a na druhej strane sa z právneho, ako aj zo skutkového hľadiska rovnako dotýkajú predaja domácich výrobkov, ako aj výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov. Ak sú totiž tieto podmienky splnené, uplatnenie predpisov tohto typu na predaj výrobkov, ktoré pochádzajú z iného členského štátu a zodpovedajú pravidlám tohto štátu, nie je takej povahy, aby bránilo prístupu týchto výrobkov na trh alebo mu v tom bránilo viac ako prístupu domácich výrobkov (pozri rozsudky z 10. februára 2009, Komisia/Taliansko, C-110/05, EU:C:2009:66, bod 36; z 2. decembra 2010, Ker-Optika, C-108/09, EU:C:2010:725, bod 51, a z 21. septembra 2016, Etablissements Fr. Colruyt, C-221/15, EU:C:2016:704, bod 35).
- 39 V prejednávanej veci, ako bolo uvedené v bode 30 tohto rozsudku, sa články L. 522-18 a R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí netýkajú podmienok, ktoré musia splňať biocídne výrobky patriace medzi výrobky typov 14 a 18, aby mohli získať povolenie na uvedenie na trh. V skutočnosti stanovujú zákaz určitých obchodných praktík pri predaji týchto výrobkov, takže upravujú iba podmienky predaja uvedených výrobkov. Z toho vyplýva, že tieto ustanovenia treba považovať za ustanovenia upravujúce podmienky predaja v zmysle judikatúry Súdneho dvora citovanej v bode 38 tohto rozsudku.

- 40 Vnútroštátna právna úprava, ktorá upravuje podmienky predaja určitých výrobkov, však môže uniknúť zákaz u uvedenému v článku 34 ZFEÚ len vtedy, ak spĺňa obe podmienky uvedené v tomto bode 38.
- 41 Pokiaľ ide o prvú podmienku, z informácií, ktoré Súdnemu dvoru poskytol vnútroštátny súd, vyplýva, že články L. 522-18 a R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí, uvedené v bode 39 tohto rozsudku, sa uplatňujú bez rozdielu na všetky dotknuté hospodárske subjekty vykonávajúce svoju činnosť na francúzskom území.
- 42 Pokiaľ ide o druhú podmienku, úlohou tohto súdu je posúdiť, či sa tieto ustanovenia z právneho, ako aj zo skutkového hľadiska rovnako dotýkajú predaja domácich výrobkov, ako aj predaja výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov.
- 43 V prejednávanej veci z informácií, ktoré boli Súdnemu dvoru poskytnuté, nevyplýva, že by právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, rozlišovala podľa pôvodu dotknutých biocídnych výrobkov. Treba však overiť, či táto právna úprava nie je v skutočnosti takej povahy, že by bránila prístupu dotknutých biocídnych výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov na francúzsky trh viac než prístupu domácich výrobkov na trh.
- 44 V tejto súvislosti vnútroštátna právna úprava, ktorá zakazuje určité obchodné praktiky pri predaji určitých typov biocídnych výrobkov, môže v zásade obmedziť celkový objem predaja týchto výrobkov v dotknutom členskom štáte a v dôsledku toho môže ovplyvniť objem predaja uvedených výrobkov, ktoré pochádzajú z iných členských štátov. Takéto konštatovanie však nemôže postačovať na to, aby bola táto právna úprava kvalifikovaná ako opatrenie s rovnocenným účinkom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. februára 2006, A-Punkt Schmuckhandel, C-441/04, EU:C:2006:141, bod 21 a citovanú judikatúru).
- 45 Je pravda, ako tvrdí Komisia a žalobcovia vo veci samej, že obchodné praktiky, ako sú rabaty a zľavy, ktoré sú uvedené v článkoch L. 522-18 a R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí, predstavujú metódy predaja, ktoré sa môžu ukázať ako účinné s cieľom umožniť prístup výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov na vnútroštátny trh, keďže tieto metódy ovplyvňujú predajnú cenu týchto výrobkov.
- 46 Skutočnosť, že vnútroštátna právna úprava zakazuje údajne účinné metódy predaja, však nepredstavuje dostatočný prvok na vyvodenie záveru, že na túto právnu úpravu sa vzťahuje zákaz stanovený v článku 34 ZFEÚ. Takéto ustanovenie totiž môže predstavovať opatrenie s rovnocenným účinkom len vtedy, ak sa zákaz predmetných metód predaja dotýka viac výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov než domácich výrobkov.
- 47 Za týchto podmienok vnútroštátnemu súdu prináleží, aby určil, či zákaz určitých obchodných praktík stanovený v článkoch L. 522-18 a R. 522-16-1 Zákonníka o životnom prostredí má väčší vplyv na prístup na trh, pokiaľ ide o dotknuté biocídne výrobky s pôvodom v iných členských štátoch, než na prístup na trh v prípade takýchto výrobkov s pôvodom vo Francúzsku. Konkrétne mu prináleží posúdiť, či sa tieto ustanovenia, ako uviedla francúzska vláda na pojednávaní, vzťahujú na úzky okruh metód predaja predmetných biocídnych výrobkov a či v dôsledku toho metódy predaja, ktoré nie sú zakázané týmito ustanoveniami, umožňujú zaručiť prístup výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov na vnútroštátny trh.

- 48 Ak vnútroštátny súd na základe tohto preskúmania konštatuje, že vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, má väčší vplyv na prístup predmetných biocídnych výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov na francúzsky trh než na prístup na trh v prípade takýchto výrobkov pochádzajúcich z Francúzska, bude musieť určiť, či je táto právna úprava odôvodnená jedným alebo viacerými dôvodmi všeobecného záujmu vymenovanými v článku 36 ZFEÚ alebo jedným alebo viacerými naliehavými požiadavkami všeobecného záujmu uznanými judikatúrou Súdneho dvora.
- 49 Po prvé v tejto súvislosti z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že cieľom článku L. 522-18 Zákonníka o životnom prostredí je zabrániť neprijemným následkom, ktoré predstavuje nadmerné používanie niektorých biocídnych výrobkov pre verejné zdravie a životné prostredie.
- 50 V súlade s ustálenou judikatúrou treba na jednej strane pripomenúť, že zdravie a život osôb sa nachádzajú na prvom mieste medzi Zmluvou chránenými hodnotami a záujmami a že členským štátom prináleží rozhodnúť o úrovni, na ktorej chcú zaistiť ochranu verejného zdravia, ako aj o spôsobe, akým sa má táto úroveň dosiahnuť. Vzhľadom na to, že sa táto úroveň môže v jednotlivých členských štátoch líšiť, treba členským štátom priznať určitú mieru voľnej úvahy (rozsudok z 2. decembra 2010, Ker-Optika, C-108/09, EU:C:2010:725, bod 58).
- 51 Na druhej strane z ustálenej judikatúry vyplýva, že ochrana životného prostredia predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu, ktorý môže odôvodniť opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2015, Capoda Import-Export, C-354/14, EU:C:2015:658, bod 43).
- 52 Z informácií poskytnutých Súdneho dvora teda vyplýva, že právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, môže zodpovedať naliehavým dôvodom všeobecného záujmu, ktoré môžu odôvodniť opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenie, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 53 Po druhé vnútroštátnym orgánom prináleží, aby v každom jednotlivom prípade preukázali, že predmetná právna úprava zodpovedá zásade proporcionality, to znamená, že je potrebná na dosiahnutie uvádzaného cieľa a že tento cieľ nie je možné dosiahnuť zákazmi alebo obmedzeniami menšieho rozsahu alebo v menšej miere ovplyvňujúcimi obchod v rámci Únie. Týmto orgánom prináleží predložiť dôkazy potrebné na tento účel. K dôvodom, ktoré môže členský štát uviesť, treba pripojiť analýzu spôsobilosti a proporcionality obmedzujúceho opatrenia prijatého týmto členským štátom, ako aj presné údaje, ktoré umožňujú podporu jeho argumentácie (rozsudok z 23. decembra 2015, Scotch Whisky Association a i., C-333/14, EU:C:2015:845, body 53 a 54).
- 54 Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd je pri skúmaní vnútroštátnej právnej úpravy z hľadiska odôvodnenia týkajúceho sa ochrany zdravia a života ľudí v zmysle článku 36 ZFEÚ povinný objektívne skúmať, či dôkazné prostriedky poskytnuté dotknutým členským štátom rozumne umožňujú usúdiť, že zvolené prostriedky sú vhodné na uskutočnenie sledovaných cieľov, ako aj či je možné dosiahnuť tieto ciele opatreniami menej obmedzujúcimi voľný pohyb tovarov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. decembra 2015, Scotch Whisky Association a i., C-333/14, EU:C:2015:845, bod 59).

- 55 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o vhodnosť vnútroštátnej právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, na dosiahnutie uvádzaných cieľov, francúzska vláda zdôraznila, že táto právna úprava má za cieľ zabrániť vystaveniu obyvateľstva, zvierat a životného prostredia dotknutým biocídnym výrobkom a znížiť úroveň tohto vystavenia tým, že obmedzí podnety na nadmerné a niekedy nevhodné používanie týchto výrobkov.
- 56 Hoci sa nezdá, že by uvedená právna úprava mohla odstrániť akékoľvek riziko zbytočného šírenia predmetných biocídnych výrobkov, faktom zostáva, že vylúčením možnosti, aby kupujúci získal akúkoľvek finančnú výhodu pri nákupe týchto výrobkov, je spôsobilá zabrániť každému nevhodnému nákupu týchto výrobkov a následne znížiť riziko spojené s vystavením obyvateľstva, zvierat a životného prostredia nadmernému používaniu tých istých biocídnych výrobkov. Ako totiž uviedla francúzska vláda, táto právna úprava je vhodná na to, aby sa zabránilo fenoménu hromadenia týchto výrobkov v životnom prostredí a znečisteniu vôd, ktoré by z toho mohlo vyplývať. Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, sa zdá byť vhodná na dosiahnutie cieľov spočívajúcich v ochrane ľudského zdravia a životného prostredia, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 57 Pokiaľ ide o nevyhnutnosť a primeranosť zákazu určitých obchodných praktík pri predaji určitých typov biocídnych výrobkov, treba konštatovať, ako uviedol generálny advokát v bodoch 72 až 75 svojich návrhov, že tento zákaz neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné, keďže dodatočné informačné opatrenia vyžadované pri predaji týchto výrobkov, konkrétne opatrenia zamýšľané v kontexte článku 17 ods. 5 a článku 72 ods. 1 nariadenia č. 528/2012, nemôžu vyvážiť príťažlivosť ponuky zliav a rabatov alebo poskytovania bezplatných vzoriek biocídnych výrobkov pri ich kúpe.
- 58 Okrem toho z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom na jednej strane vyplýva, že cieľom právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, je zakázať prax zliav a rabatov len pri predaji biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 14 a 18, t. j. tých, ktoré predstavujú najvyššie riziká pre ľudské zdravie, a na druhej strane, že táto právna úprava sa neuplatňuje na biocídne výrobky, na ktoré sa vzťahuje zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 nariadenia č. 528/2012.
- 59 Články 34 a 36 ZFEÚ sa tak majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zákaz určitých obchodných praktík, ako sú zľavy, zníženie cien, rabaty, rozlišovanie všeobecných a osobitných podmienok predaja, poskytovanie vzoriek zdarma alebo akékoľvek rovnocenné praktiky, týkajúcich sa biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 14 a 18, pokiaľ je táto právna úprava odôvodnená cieľmi spočívajúcimi v ochrane zdravia a života ľudí, ako aj životného prostredia, je vhodná na zabezpečenie dosiahnutia týchto cieľov a neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na ich dosiahnutie, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O povinnostiach v oblasti reklamy určenej odborníkom

- 60 Na úvod, ako bolo pripomenuté v bode 31 tohto rozsudku, účelom nariadenia č. 528/2012 podľa jeho článku 1 ods. 1 je zlepšiť fungovanie vnútorného trhu harmonizáciou pravidiel sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania, ako aj zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia. Ako uviedol generálny advokát v bode 86 svojich návrhov, článok 72 tohto nariadenia je jediným ustanovením, ktoré sa týka reklamy biocídnych výrobkov. Vzhľadom na toto ustanovenie je teda potrebné posúdiť, či uvedené nariadenie bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá vyžaduje, aby sa v reklame určenej odborníkom uvádzalo označenie v prípade určitých typov biocídnych výrobkov.

- 61 Treba tiež konštatovať, že vnútroštátny súd sa pýta, či sa má článok 72 nariadenia č. 528/2012 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá okrem označenia stanoveného v tomto článku vyžaduje uvedenie označenia pri reklame určenej odborníkom v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18.
- 62 V tejto súvislosti článok 72 nariadenia č. 528/2012 vo svojom odseku 1 stanovuje, že každá reklama biocídnych výrobkov musí byť v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 1272/2008, musí obsahovať presné označenie, ktoré musí jasne vyplývať z reklamy a musí byť čitateľné. Toto označenie znie: „Používajte biocídy bezpečným spôsobom. Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o výrobku.“ Odsek 2 uvedeného článku upravuje iba požiadavku, že zadávateľ reklamy môžu nahradiť slovo „biocídy“ v predpísaných vetách jasným odkazom na typ výrobku, ktorý je predmetom reklamy. Odsek 3 toho istého článku stanovuje, že v reklamách na biocídne výrobky sa výrobok nesmie prezentovať spôsobom, ktorý je zavádzajúci, pokiaľ ide o riziká vyplývajúce z výrobku pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo pre životné prostredie alebo pokiaľ ide o jeho účinnosť. Toto posledné uvedené ustanovenie tiež zakazuje také označenia, akými sú „biocídny výrobok s nízkym rizikom“, „netoxický“ alebo „šetrný k životnému prostrediu“.
- 63 Z toho vyplýva, že normotvorca Únie chcel článkom 72 nariadenia č. 528/2012 podrobne a komplexne upraviť formuláciu označení týkajúcich sa rizík spojených s používaním biocídnych výrobkov, ktoré môžu byť uvedené v reklame týkajúcej sa týchto výrobkov, a to v rozsahu, v akom tento článok stanovuje existenciu povinného označenia, výslovne zakazuje určité označenia a všeobecnejšie jeho cieľom je zakázať akékoľvek reklamné označenie, ktoré by mohlo užívateľa uviesť do omylu, pokiaľ ide o riziká, ktoré môžu takéto výrobky predstavovať.
- 64 Okrem toho z odôvodnení 1 a 3 nariadenia č. 528/2012 vyplýva, že normotvorca Únie chcel dosiahnuť osobitnú rovnováhu medzi voľným pohybom biocídnych výrobkov a vysokou úrovňou ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia.
- 65 Z doslovného výkladu článku 72 nariadenia č. 528/2012 v spojení s jeho odôvodneniami 1 a 3 vyplýva, že oblasť označení týkajúcich sa rizík spojených s používaním biocídnych výrobkov, ktoré možno používať v rámci reklamy na tieto výrobky, bola úplne harmonizovaná normotvorcom Únie.
- 66 Takýto výklad potvrdzuje požiadavka čitateľnosti týchto označení, ako je vyjadrená v poslednej vete článku 72 ods. 1 nariadenia č. 528/2012. Treba totiž konštatovať, že dodatočné označenia k tým, ktoré sú uvedené v tomto ustanovení, by mohli ohroziť ich čitateľnosť, a to aj vtedy, ak by tieto dodatočné označenia neboli v rozpore s cieľmi ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia.
- 67 V dôsledku toho sa má článok 72 nariadenia č. 528/2012 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá okrem označenia stanoveného v tomto článku vyžaduje uvedenie označenia pri reklame určenej odborníkom v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18.

O zákaze reklamy určenej širokej verejnosti

- 68 V prvom rade treba určiť, či nariadenie č. 528/2012 bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, aká vyplýva z článkov L. 522-5-3 a R. 522-16-2 Zákonníka o životnom prostredí, ktorá stanovuje zákaz akejkoľvek reklamy určenej širokej verejnosti v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18.

- 69 Ako bolo uvedené v bode 63 tohto rozsudku, z článku 72 nariadenia č. 528/2012 vyplýva, že normotvorca Únie mal v úmysle podrobne a komplexne upraviť formuláciu označení týkajúcich sa rizík spojených s používaním biocídnych výrobkov, ktoré môžu byť uvedené v reklame na takéto výrobky. Tento normotvorca však nemal v úmysle upraviť všetky aspekty reklamy biocídnych výrobkov a najmä vylúčiť možnosť členských štátov zakázať reklamu určenú širokej verejnosti.
- 70 Z toho vyplýva, že článok 72 nariadenia č. 528/2012 nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zákaz akejkoľvek reklamy určenej širokej verejnosti v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18.
- 71 Vzhľadom na uvedené treba v druhom rade posúdiť, či článok 34 ZFEÚ bráni takejto právnej úprave.
- 72 V tejto súvislosti, ako bolo pripomenuté v bodoch 37 a 38 tohto rozsudku, treba overiť, či táto právna úprava predstavuje právnu úpravu upravujúcu podmienky predaja výrobkov v zmysle judikatúry citovanej v bode 38 tohto rozsudku, ktorá sa uplatňuje na všetky dotknuté hospodárske subjekty vykonávajúce svoju činnosť na vnútroštátnom území a ktorá sa z právneho, ako aj zo skutkového hľadiska rovnako dotýka predaja domácich výrobkov a predaja výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov.
- 73 V prejednávanej veci treba pripomenúť, že vzhľadom na informácie poskytnuté vnútroštátnym súdom sa články L. 522-5-3 a R. 522-16-2 Zákonníka o životnom prostredí netýkajú podmienok, ktoré musia spĺňať biocídne výrobky patriace medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18, aby mohli získať povolenie na uvedenie na trh. Naproti tomu tieto ustanovenia stanovujú zákaz reklamy pre širokú verejnosť v súvislosti s predajom takýchto výrobkov, takže regulujú len podmienky predaja uvedených výrobkov. Z toho vyplýva, že uvedené ustanovenia možno považovať za ustanovenia upravujúce podmienky predaja v zmysle judikatúry citovanej v bode 38 tohto rozsudku.
- 74 Vnútroštátna právna úprava, ktorá upravuje podmienky predaja určitých výrobkov, však môže uniknúť z pôsobnosti článku 34 ZFEÚ len vtedy, ak spĺňa obe podmienky uvedené v bode 38 tohto rozsudku.
- 75 Pokiaľ ide o prvú podmienku, z informácií, ktoré Súdny dvor poskytol vnútroštátny súd, vyplýva, že články L. 522-18 a R. 522-16-2 Zákonníka o životnom prostredí sa uplatňujú bez rozdielu na všetky dotknuté hospodárske subjekty vykonávajúce svoju činnosť na francúzskom území.
- 76 Pokiaľ ide o druhú podmienku, úlohou tohto súdu je posúdiť, či sa tieto ustanovenia z právneho, ako aj zo skutkového hľadiska rovnako dotýkajú predaja domácich výrobkov a predaja výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov.
- 77 V prejednávanej veci z informácií, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, nevyplýva, že by právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, rozlišovala podľa pôvodu dotknutých biocídnych výrobkov. Treba však overiť, či táto právna úprava nie je v skutočnosti takej povahy, že by bránila prístupu dotknutých biocídnych výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov na francúzsky trh viac než prístupu domácich výrobkov na trh.

- 78 V tejto súvislosti, hoci Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátna právna úprava, ktorá obmedzuje alebo zakazuje určité formy reklamy určitých výrobkov, môže byť spôsobilá obmedziť objem predaja týchto výrobkov, a teda môže mať väčší vplyv na výrobky pochádzajúce z iných členských štátov, napriek tomu podmienil toto konštatovanie identifikovaním osobitnej ťažkosti charakterizujúcej daný trh výrobkov, s ktorou je hospodársky subjekt konfrontovaný pri vstupe na vnútroštátny trh, ako je napríklad existencia tradičných spoločenských zvyklostí, miestnych zvykov alebo obyčajov, alebo tiež okolnosťou, že spôsob predaja, ktorého sa zákaz týka, je potenciálne jediným spôsobom na účely prístupu na príslušný vnútroštátny trh (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. marca 2001, *Gourmet International Products*, C-405/98, EU:C:2001:135, body 19 a 21; z 19. októbra 2016, *Deutsche Parkinson Vereinigung*, C-148/15, EU:C:2016:776, bod 25, ako aj z 15. júla 2021, *DocMorris*, C-190/20, EU:C:2021:609, bod 41).
- 79 Zo spisového materiálu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, však nevyplýva, že by sa francúzsky trh s biocídnymi výrobkami vyznačoval existenciou jednej alebo viacerých osobitných ťažkostí v zmysle judikatúry citovanej v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu, takže sa nezdá, že by sa zákaz akejkoľvek reklamy určenej širokej verejnosti v prípade niektorých biocídnych výrobkov dotýkal viac predaja výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov.
- 80 Ak však tento súd na základe tohto preskúmania konštatuje, že vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, má väčší vplyv na prístup biocídnych výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov na francúzsky trh než na prístup na trh v prípade takýchto výrobkov pochádzajúcich z Francúzska, bude musieť určiť, či je táto právna úprava odôvodnená jedným alebo viacerými dôvodmi všeobecného záujmu vymenovanými v článku 36 ZFEÚ alebo jedným alebo viacerými naliehavými požiadavkami uznanými judikatúrou Súdneho dvora.
- 81 V tejto súvislosti, ako vyplýva z bodu 49 tohto rozsudku, rozhodnutie vnútroštátneho súdu spresňuje, že právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, má za cieľ zabrániť nepríjemným následkom, ktoré predstavuje nadmerné používanie niektorých biocídnych výrobkov pre verejné zdravie a životné prostredie.
- 82 Treba preto konštatovať, že táto právna úprava je vhodná na dosiahnutie cieľov ochrany ľudského zdravia a životného prostredia, keďže stanovuje zákaz akejkoľvek reklamy určenej širokej verejnosti v prípade niektorých z týchto výrobkov, čo predstavuje prostriedok umožňujúci obmedziť podnety na nákup a používanie takýchto výrobkov.
- 83 Pokiaľ ide o nevyhnutnosť a primeranosť uvedenej právnej úpravy, treba konštatovať, ako uviedol generálny advokát v bodoch 120 a 121 svojich návrhov, že zákaz akejkoľvek reklamy určenej širokej verejnosti v prípade určitých biocídnych výrobkov nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ako totiž uviedla francúzska vláda, táto právna úprava sa týka len reklamy určenej širokej verejnosti, a teda nezakazuje reklamu určenú odborníkom. Na druhej strane uvedená právna úprava má obmedzenú pôsobnosť, keďže sa netýka všetkých biocídnych výrobkov, ale len tých, ktoré patria medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18, t. j. tých, ktoré predstavujú najvyššie riziká pre ľudské zdravie, a to bez toho, aby sa uplatňovala na biocídne výrobky, na ktoré sa vzťahuje zjednodušený postup autorizácie podľa článku 25 nariadenia č. 528/2012.
- 84 Článok 72 nariadenia č. 528/2012 sa má teda vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zákaz reklamy určenej širokej verejnosti v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18. To isté platí

v prípade článkov 34 a 36 ZFEÚ, pokiaľ je táto právna úprava odôvodnená cieľmi spočívajúcimi v ochrane zdravia a života ľudí, ako aj životného prostredia, je vhodná na zabezpečenie dosiahnutia týchto cieľov a neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na ich dosiahnutie, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

85 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že jednak článok 72 nariadenia č. 528/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že:

- bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá okrem označenia stanoveného v tomto článku vyžaduje uvedenie označenia pri reklame určenej odborníkom v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18;
- a nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zákaz reklamy určenej širokej verejnosti v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18;

a jednak články 34 a 36 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že:

- nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zákaz určitých obchodných praktík, ako sú zľavy, zníženie cien, rabaty, rozlišovanie všeobecných a osobitných podmienok predaja, poskytovanie vzoriek zdarma alebo akékoľvek rovnocenné praktiky, týkajúcich sa biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 14 a 18, pokiaľ je táto právna úprava odôvodnená cieľmi spočívajúcimi v ochrane zdravia a života ľudí, ako aj životného prostredia, je vhodná na zabezpečenie dosiahnutia týchto cieľov a neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na ich dosiahnutie, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu;
- nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zákaz reklamy určenej širokej verejnosti v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4, ako aj výrobky typov 14 a 18, pokiaľ je táto právna úprava odôvodnená cieľmi spočívajúcimi v ochrane zdravia a života ľudí, ako aj životného prostredia, je vhodná na zabezpečenie dosiahnutia týchto cieľov a neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na ich dosiahnutie, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

86 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 72 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní, zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 334/2014 z 11. marca 2014, sa má vykladať v tomto zmysle, že:**

- bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá okrem označenia stanoveného v tomto článku vyžaduje uvedenie označenia pri reklame určenej odborníkom v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4 zahrnuté do skupiny 1 týchto typov výrobkov, ktoré sú uvedené v prílohe V tohto nariadenia, ako aj výrobky typov 14 a 18 zahrnuté do skupiny 3 týchto typov výrobkov, ktoré sú uvedené v prílohe V uvedeného nariadenia,
- a nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zákaz reklamy určenej širokej verejnosti v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4 zahrnuté do skupiny 1 týchto typov výrobkov, ktoré sú uvedené v prílohe V nariadenia č. 528/2012, zmeneného nariadením č. 334/2014, ako aj výrobky typov 14 a 18 zahrnuté do skupiny 3 týchto typov výrobkov, ktoré sú uvedené v prílohe V tohto nariadenia.

2. Články 34 a 36 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že:

- nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zákaz určitých obchodných praktík, ako sú zľavy, zníženie cien, rabaty, rozlišovanie všeobecných a osobitných podmienok predaja, poskytovanie vzoriek zdarma alebo akékoľvek rovnocenné praktiky, týkajúcich sa biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 14 a 18 zahrnuté do skupiny 3 týchto typov výrobkov, ktoré sú uvedené v prílohe V nariadenia č. 528/2012, zmeneného nariadením č. 334/2014, pokiaľ je táto právna úprava odôvodnená cieľmi spočívajúcimi v ochrane zdravia a života ľudí, ako aj životného prostredia, je vhodná na zabezpečenie dosiahnutia týchto cieľov a neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na ich dosiahnutie, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu,
- a nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zákaz reklamy určenej širokej verejnosti v prípade biocídnych výrobkov patriacich medzi výrobky typov 2 a 4 zahrnuté do skupiny 1 týchto typov výrobkov, ktoré sú uvedené v prílohe V tohto nariadenia, ako aj výrobky typov 14 a 18 zahrnuté do skupiny 3 týchto typov výrobkov, ktoré sú uvedené v prílohe V uvedeného nariadenia, pokiaľ je táto právna úprava odôvodnená cieľmi spočívajúcimi v ochrane zdravia a života ľudí, ako aj životného prostredia, je vhodná na zabezpečenie dosiahnutia týchto cieľov a neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na ich dosiahnutie, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy